

PROTOKÓŁ DODATKOWY DO KONWENCJI W SPRAWIE LIKWIDACJI WSZELKICH FORM DYSKRYMINACJI KOBIEC

przyjęty 6.10.1999 przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych
rezolucją A/54/4 i otwarty do podpisu 10.12.1999
wszedł w życie 22.12.2000

Państwa-Strony niniejszego Protokołu,

Zważywszy, że Karta Narodów Zjednoczonych utwierdza wiarę w podstawowe prawa człowieka, w godność i wartość osoby ludzkiej oraz w równe prawa mężczyzn i kobiet,

Zważywszy także, że Powszechna Deklaracja Praw Człowieka głosi, iż wszyscy istoty ludzkie rodzą się wolne i równe w godności i prawach oraz że każda osoba jest uprawniona do korzystania ze wszystkich zawartych w niej praw i wolności bez względu na jakiegokolwiek różnicę, w tym na różnicę płci,

Pomnie faktu, że w myśl Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka oraz innych międzynarodowych instrumentów odnoszących się do praw człowieka dyskryminacja ze względu na płeć jest zakazana,

Pomnie także Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, w której Państwa-Strony potępiają wszelkie formy dyskryminacji kobiet i zgadzają się wdrożyć niezwłocznie politykę eliminowania dyskryminacji kobiet i prowadzić ją za pomocą wszystkich dostępnych środków,

Potwierdzając swoje zdecydowanie, by zapewnić kobietom możliwość pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw i podstawowych wolności człowieka oraz by podjąć skuteczne działania mające zapobiec łamaniu tych praw i wolności,

Postanawiają co następuje:

Artykuł 1

Państwo-Strona tego Protokołu uznaje kompetencję Komitetu w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet do przyjmowania i rozpatrywania zawiadomień przedstawianych w ramach artykułu 2.

Artykuł 2

Zawiadomienia mogą być przedstawiane osobiście bądź za czyimś pośrednictwem przez jednostki lub grupy jednostek podlegające jurysdykcji Państwa-Strony, które podają się za ofiary naruszenia przez to Państwo-Stronę któregośkolwiek z praw wymienionych w Konwencji. W wypadku, gdy zawiadomienie przedstawiane jest w imieniu jednostki lub grupy jednostek, winno się to odbywać za ich zgodą, chyba że autor jest w stanie uzasadnić powód występowanie w ich imieniu bez takowej zgody.

Artykuł 3

Zawiadomienia powinny mieć formę pisemną i nie powinny być anonimowe. Komitet nie przyjmuje zawiadomienia, jeśli dotyczy ono Państwa-Strony Konwencji, które nie jest stroną Protokołu.

Artykuł 4

1. Komitet nie rozpatruje zawiadomienia, jeśli nie przekona się uprzednio, że wyczerpane zostały wszystkie środki zaradcze dostępne w kraju, chyba że zastosowanie tych środków nadmiernie się przedłuża lub nie rokuje nadziei na skuteczną pomoc.
2. Komitet ogłasza, że zawiadomienie nie może być przyjęte w wypadku, gdy:

- (a) Ta sama sprawa została już przez Komitet rozpatrzona lub też dobiegł końca bądź trwa jeszcze proces rozpatrywania jej w ramach innej procedury międzynarodowego dochodzenia lub rozstrzygnięcia;
- (b) Jest ono nie do pogodzenia z postanowieniami Konwencji;
- (c) Jest w oczywisty sposób bezpodstawne lub niewystarczająco uzasadnione;
- (d) Stanowi naruszenie prawa do przedstawiania zawiadomienia;
- (e) Fakty, o których mowa w zawiadomieniu, nastąpiły przed wejściem w życie niniejszego Protokołu w odniesieniu do danego Państwa-Strony, chyba że miały one miejsce także po tej dacie.

Artykuł 5

1. W dowolnym momencie po przyjęciu zawiadomienia, a przed orzeczeniem o jego słuszności Komitet może przekazać danemu Państwu-Stronie do pilnego rozpatrzenia prośbę, by Państwo-Strona zastosowało tymczasowe środki zaradcze niezbędne do tego, by uniknąć ewentualnej nieodwracalnej szkody dla ofiary bądź ofiar przypuszczalnego pogwałcenia.
2. Skorzystanie przez Komitet z opcji wynikającej z paragrafu 1 nie oznacza orzeczenia o akceptowalności bądź słuszności zawiadomienia.

Artykuł 6

1. Komitet informuje drogą poufną właściwe Państwo-Stronę o każdym zawiadomieniu przedstawionym mu w ramach niniejszego Protokołu, chyba że bez odwoływania się do właściwego Państwa-Strony uzna, że nie może ono być przyjęte, i pod warunkiem, że jednostka bądź jednostki wyrażają zgodę na wyjawienie ich tożsamości temu Państwu-Stronie.
2. W ciągu sześciu miesięcy powiadomione Państwo-Strona winno przedstawić Komitetowi w formie pisemnej wyjaśnienia lub stwierdzenia informujące o sprawie i o środkach zaradczych ewentualnie przez nie podjętych.

Artykuł 7

1. Zawiadomienia otrzymane w ramach niniejszego Protokołu Komitet rozpatruje w świetle wszystkich informacji udostępnionych mu osobiście bądź za czyjś pośrednictwem przez jednostki lub grupy jednostek oraz przez właściwe Państwo-Stronę pod warunkiem, że informacje te zostaną przekazane zainteresowanym stronom.
2. Zawiadomienia przedstawione w ramach niniejszego Protokołu Komitet rozpatruje na posiedzeniach zamkniętych.
3. Po rozpatrzeniu zawiadomienia Komitet przekazuje zainteresowanym stronom swoje opinie na jego temat wraz z ewentualnymi rekomendacjami.
4. Państwo-Strona winno uwzględnić należycie opinie Komitetu wraz z jego ewentualnymi rekomendacjami i w ciągu sześciu miesięcy przekazać Komitetowi pisemną odpowiedź zawierającą informacje o każdym działaniu podjętym przez wzgląd na jego opinie i rekomendacje.
5. Komitet może wezwać Państwo-Stronę do przedstawienia dalszych informacji na temat wszelkich środków, jakie to Państwo-Strona podjęło w odpowiedzi na jego opinie bądź ewentualne rekomendacje; zgodnie z uznaniem Komitetu informacje te winny zostać dołączone do kolejnych raportów Państwa-Strony przedstawianych zgodnie z artykułem 18 Konwencji.

Artykuł 8

1. Jeżeli Komitet otrzyma wiarygodne informacje wskazujące na ciężkie bądź systematyczne łamanie przez Państwo-Stronę praw wymienionych w Konwencji, zwróci się on do Państwa-Strony z prośbą o współpracę przy rozpatrywaniu tych informacji, a w tym celu także o przedstawienie uwag na ich temat.

2. Uwzględniając uwagi przedstawione ewentualnie przez dane Państwo-Stronę oraz wszelkie inne wiarygodne, dostępne sobie informacje, Komitet może wyznaczyć jednego bądź kilkoro swych członków, by przeprowadzili śledztwo i przekazali mu niezwłocznie jego wyniki. W wypadku, gdy otrzymano upoważnienie i zgodę Państwa-Strony, w ramach śledztwa można odbyć również wizytę na jego terytorium.
3. Po rozpatrzeniu wyników takiego śledztwa Komitet przekazuje te wyniki danemu Państwu-Stronie wraz z wszelkimi komentarzami i rekomendacjami.
4. W ciągu sześciu miesięcy od daty otrzymania tych wyników, komentarzy i rekomendacji przekazanych przez Komitet dane Państwo-Strona winno przedstawić mu swoje uwagi.
5. Śledztwo takie prowadzone jest w sposób poufny i na każdym etapie postępowania Państwo-Strona proszone jest o współpracę.

Artykuł 9

1. Komitet może zwrócić się do Państwa-Strony z prośbą o dołączenie do raportu przedstawionego przezeń w ramach artykułu 18 Konwencji szczegółów na temat wszelkich środków podjętych w odpowiedzi na śledztwo przeprowadzone w ramach artykułu 10 niniejszego Protokołu.
2. Po upływie sześciomiesięcznego okresu, o którym mowa w artykule 8 pkt.4, Komitet może się zwrócić do danego Państwa-Strony z prośbą o przedstawienie mu informacji na temat środków podjętych w odpowiedzi na to śledztwo.

Artykuł 10

1. Każde Państwo-Strona w chwili podpisywania lub ratyfikowania niniejszego Protokołu bądź przystępowania do niego może oświadczyć, że nie uznaje kompetencji Komitetu, o których mowa w artykule 8 i artykule 9.
2. Każde Państwo-Strona po złożeniu oświadczenia zgodnie z punktem 1 niniejszego artykułu może je w dowolnym momencie cofnąć przez powiadomienie Sekretarza Generalnego.

Artykuł 11

Państwo-Strona winno podjąć odpowiednie kroki, by zagwarantować jednostkom podlegającym swej jurysdykcji bezpieczeństwo przed złym traktowaniem lub zastraszaniem, które mogą być wynikiem faktu, że zgodnie z niniejszym Protokołem przekazały one Komitetowi zawiadomienie.

Artykuł 12

Do corocznego raportu przedstawianego zgodnie z artykułem 21 Konwencji, Komitet dołącza podsumowanie swej działalności wynikającej z niniejszego Protokołu.

Artykuł 13

Każde Państwo-Strona podejmuje się upowszechniać Konwencję i niniejszy Protokół oraz informacje o nich, a także ułatwiać dostęp do informacji na temat opinii i rekomendacji Komitetu, zwłaszcza w sprawach dotyczących tego Państwa-Strony.

Artykuł 14

Komitet opracuje własne zasady postępowania, których będzie przestrzegał wypełniając czynności, do jakich upoważniony jest na podstawie niniejszego Protokołu.

Artykuł 15

1. Niniejszy Protokół może zostać podpisany przez każde Państwo, które podpisało lub ratyfikowało Konwencję bądź do niej przystąpiło.
2. Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji przez każde Państwo, które ratyfikowało Konwencję bądź do niej przystąpiło. Dokumenty ratyfikacyjne składa się u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.
3. Do niniejszego Protokołu może przystąpić każde Państwo, które ratyfikowało Konwencję bądź do niej przystąpiło.

4. Przystąpienie następuje przez złożenie dokumentu przystąpienia u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 16

1. Niniejszy Protokół wchodzi w życie po trzech miesiącach od daty złożenia u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych dziesięciu dokumentów ratyfikacji bądź przystąpienia.
2. W odniesieniu do każdego Państwa-Strony, które ratyfikowało niniejszy Protokół bądź przystąpiło do niego po tym, jak wszedł on w życie, nabiera on mocy prawnej trzy miesiące od daty złożenia przez to Państwo-Stronę własnego instrumentu ratyfikacji bądź przystąpienia.

Artykuł 17

Nie dopuszcza się żadnych zastrzeżeń do niniejszego Protokołu.

Artykuł 18

1. Każde Państwo-Strona może wysunąć propozycję wprowadzenia poprawki do niniejszego Protokołu i przedłożyć ją Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przekazuje wówczas Państwom-Stronom wszelkie proponowane poprawki z prośbą, by powiadomiły ją/go o tym, czy chcą odbyć konferencję Państw-Stron w celu rozważenia i przegłosowania tej propozycji. W wypadku gdy przynajmniej jedna trzecia Państw-Stron opowiada się za odbyciem takiej konferencji, Sekretarz Generalny zwołuje ją pod auspicjami Narodów Zjednoczonych. Każdą poprawkę przyjętą przez większość obecnych na konferencji i głosujących na niej Państw-Stron przedstawia się Zgromadzeniu Ogólnemu Narodów Zjednoczonych do zatwierdzenia.
2. Poprawki wchodzi w życie po tym, jak zostały zatwierdzone przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych i przyjęte przez dwie trzecie Państw-Stron niniejszego Protokołu zgodnie z postępowaniem konstytucyjnym każdego z nich.
3. Z chwilą wejścia w życie, poprawki stają się wiążące dla tych Państw-Stron, które je przyjęły, pozostałe zaś Państwa-Strony w dalszym ciągu zobowiązane są przestrzegać postanowień niniejszego Protokołu oraz wszelkich innych poprawek uprzednio przez nie przyjętych.

Artykuł 19

1. Każde Państwo-Strona może w dowolnym momencie wypowiedzieć niniejszy Protokół, wystosowując pisemne zawiadomienie do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie wchodzi w życie po sześciu miesiącach od daty otrzymania zawiadomienia przez Sekretarza Generalnego.
2. Wypowiedzenie nie ma wpływu na dalsze stosowanie postanowień niniejszego Protokołu w odniesieniu do jakiegokolwiek komunikatu przedstawionego zgodnie z artykułem 2 lub wszelkich śledztw wszczętych zgodnie z artykułem 8 przed datą wejścia w życie wypowiedzenia.

Artykuł 20

Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych powiadamia wszystkie Państwa o:

- (a) Podpisach i ratyfikacjach niniejszego Protokołu oraz przystąpieniach do niego;
- (b) Dacie wejścia w życie niniejszego Protokołu oraz o wszelkich poprawkach wprowadzonych do niego w ramach artykułu 18;
- (c) Wszelkich wypowiedzeniach w ramach artykułu 19.

Artykuł 21

1. Niniejszy protokół, którego tekst angielski, arabski, chiński, francuski i rosyjski są równie autentyczne, złożony zostaje w archiwum Narodów Zjednoczonych.

2. Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych przekazuje poświadczone kopie niniejszego Protokołu wszystkim Państwom, o których mowa w artykule 25 Konwencji.